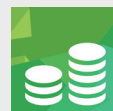

Eriaruanne

Mitmed viivitused tolli IT-süsteemide rakendamisel: mis läks valesti?

(vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu
artikli 287 lõike 4 teisele lõigule)

EUROOPA
KONTROLLIKODA

AUDITIRÜHM

Kontrollikoja eriaruannetes esitatakse auditite tulemused, mis hõlmavad ELi poliitikat ja programme ning konkreetsete eelarvevaldkondade juhtimisega seotud teemasid. Auditite valiku ja ülesehituse juures on kontrollikoja eesmärgiks maksimeerida nende mõju, võttes arvesse tulemuslikkuse ja vastavuse riske, konkreetse valdkonna tulude ja kulude suurust, tulevasi arengusuundi ning poliitilist ja avalikku huvi.

Kõnealuse tulemusauditi viis läbi ELi rahastamise ja haldamise teemadega tegelev V auditikoda, mille eesistuja on kontrollikoja liige Lazaros S. Lazarou. Auditit juhtis kontrollikoja liig Eva Lindström, keda toetasid kabinetiülem Katharina Bryan, kabineti atašee Johan Stålhammar, valdkonnajuht Alberto Gasperoni, auditijuht José Parente ning audiitorid Jitka Benešová, Josef Edelmann ja Ilze Ozola.

Vasakult paremale: Jitka Benešová, Alberto Gasperoni, Ilze Ozola, José Parente, Eva Lindström, Johan Stålhammar, Katharina Bryan, Josef Edelmann.

SISUKORD

	Punkt
Lühendid	
Mõisted	
Kokkuvõte	I-V
Sissejuhatus	1–11
Tolliliit on üks Euroopa Liidu ühtse turu alustalasid	1–3
Alates 2003. aastast on EL tegelenud tolliliidu ajakohastamisega	4–7
Programm „Toll 2020“ on praegune rahastamisvahend vajalike IT-süsteemide rakendamiseks	8–10
Tolliliidu IT-süsteemide rakendamise juhtimine on mitmekihiline	11
Auditi ulatus ja metoodika	12–15
Tähelepanekud	16–47
Tolliliidu uute IT-süsteemide rakendamisel esines palju viivitusi	16–22
Liidu tolliseadustikuga nõutud mõne IT-süsteemi rakendamine lükkub edasi 2020. aasta järgsesse aega	19–21
On oht, et kinni ei suudeta pidada ka 2025. aastaks kavandatud uuest tähtajast	22
Viivituste peamisteks põhjusteks olid projektide muutuv ulatus, ebapiisavad ressursid ja pikk otsustusprotsess	23–40
Komisjon teatas viivitustest hilinemisega	37–40
Algselt ei valitud arendustööks kõige kulutasuvamat lähenemisviisi	41–42
Programmi „Toll 2020“ eesmärgid ja aruandluskord ei sobi IT-süsteemide rakendamise jälgimiseks	43–47
Järeldused ja soovitused	48–50
I lisa. IT-projektide kirjeldus	
II lisa. Täiendavate aastate arv, mis on vajalik iga IT-projekti elluviimiseks (võrreldes algse kavaga)	
Komisjoni vastused	

LÜHENDID

CPG: tollipoliitika töörühm

ECCG: E-tolli koordinatsioonirühm

IT: infotehnoloogia

TCG: kaubanduskontaktide töörühm

MÕISTED

Ajakohastatud tolliseadustik: õigusakt jõustus 24. juunil 2008 tingimusega, et seda hakatakse kohaldama hiljemalt 24. juunil 2013. Ajakohastatud tolliseadustikku ei hakatudki aga kunagi kasutama, kuna see tunnistati kehtetuks ja asendati liidu tolliseadustikuga.

Aruandes mainitud IT-projekte kirjeldatakse ***lisas***.

Eksperdirühm: programmi „Toll 2020“ ühismeetmete töövahend, et koondada mitmel viisil eksperditeadmisi (piirkondlikul, temaatilisel, ajutisel või alalisel alusel). Eksperdirühmad võimaldavad liikmesriikidel parandada koostööd poliitika elluviimisel.

E-tolli eduaruanded: iga-aastane aruanne, milles hinnatakse edusamme, mis on tehtud tolli paberivaba keskkonna loomisel vastavalt otsuse 70/2008/EÜ artiklile 12.

IT-süsteemide ELi komponendid (liiduga seotud komponendid): IT-süsteeme toetavad varad (nt riistvara, tarkvara, võrguühendused) ja teenused, mida kasutavad kõik osalevad riigid (määruse (EL) nr 1294/2013 II lisa B osa). EL tasub liiduga seotud komponentide soetus-, arendus-, paigaldus-, hooldus- ja igapäevased käituskulud.

IT-süsteemide riigisisesed komponendid (liiduvälised komponendid): IT-süsteemide kõik sellised komponendid, mida ei ole määratletud kui liiduga seotud komponente (määruse (EL) nr 1294/2013 II lisa C osa). Liiduväliste komponentide soetus-, arendus-, paigaldus-, hooldus- ja igapäevased käituskulud kannavad liikmesriigid.

Liidu tolliseadustik: see moodustab ELi tollieeskirjade ja -menetluste tervikliku raamistiku, mida on kohandatud vastavalt tänapäevastele kaubandustingimustele ja kommunikatsioonivahenditele. Liidu tolliseadustik jõustus 1. mail 2016, kuid selle suhtes kehtivad veel mõningad üleminekusätted, eelkõige tolliformaalsuste puhul, kus võetakse järk-järgult kasutusele elektroonilised süsteemid.

Liidu tolliseadustiku tööprogramm: dokument töötati välja vastavalt liidu tolliseadustiku artiklile 280. See sisaldab üleminekumeetmeid elektrooniliste süsteemide ja valdkondade jaoks, mille süsteemid ei olnud liidu tolliseadustiku rakendamise ajaks (1. mai 2016) veel töökorras.

Mitmeaastane strateegiline kava: juhtimis- ja planeerimisvahend, mille komisjon koostab koostöös liikmesriikidega kooskõlas e-tolli otsuse artikli 8 lõikega 2. Selles pannakse paika IT-projektide järjepideva ja tulemusliku juhtimise strateegiline raamistik ja vahe-eesmärgid.

Programmi „Toll 2020“ eduaruanne: iga-aastane aruanne, milles antakse aru programmi rakendamisest vastavalt määruse (EL) nr 1294/2013 artiklile 17.

Projekti ulatus: mida projekt sisaldab ja mida mitte. Projektijuhtimisinstituut määratleb projekti ulatuse kui *„tööd, mis tuleb teha konkreetsete omaduste ja funktsioonidega toote, teenuse või tulemuse valmimiseks/saamiseks“*.

Projektkirjeldus ja visioonidokument: IT-süsteemi algsete arendus- ja projektietappide dokumendid, milles on iga projekti üksikasjalik kirjeldus ja millele järgneb otsus tehnilise IT-töö alustamiseks.

Tulemuslikkuse mõõtmise raamistik: seiresüsteem, mis mõõdab programmi „Toll 2020“ rakendamist 86 näitaja abil, mis koosnevad 68 väljund-/tulemusnäitajast ja 18 mõjunäitajast.

Valdkonna ettevõtete esindajad: nt importijad, tollimaaklerid ning transpordi- ja logistikaettevõtted. Nad on kaubanduskontaktide tööühma liikmed; tegu on mitteametliku kohtumisplatvormiga liidu tasandil peetavateks kaubandusalasteks konsultatsioonideks, mis käsitlevad tolliga seotud küsimusi ja tollipoliitika arengut.

KOKKUVÕTE

- I. Tolliliit on üks ühtse turu alustalasid. Uute IT-süsteemide väljatöötamisel põhinev tolliprotseduuride ajakohastamine on Euroopa Liidu (EL) toimimise oluline tegur. Ajakohastamine peaks eelkõige tõhustama majandustegevust, suurendama majanduskasvu ning parandama ELi kodanike turvalisust ja julgeolekut. Need hüved peaksid liikmesriikidele pakkuma vajalikke stiimuleid tolli infotehnoloogilistesse süsteemidesse investeerimiseks.
- II. Komisjoni e-tolli otsuse, ajakohastatud tolliseadustiku ja lõpuks liidu tolliseadustikuga pandi alus tolliliidu ajakohastamiseks vajalikele IT-süsteemidele ja visandati neile esitatavad nõuded. Programmist „Toll 2020“ rahastatakse IT-süsteemide liiduga seotud komponente. Liikmesriigid peaksid välja töötama riigisisesed komponendid (liiduvälised komponendid) ja kandma nendega seotud kulud. IT-süsteemide rakendamist juhitakse mitmekihilise otsustusprotsessiga, mis hõlmab mitmeid asutusi.
- III. Kontrollikoja auditis uuriti, kas programmi „Toll 2020“ ja asjaomaste tollialaste õigusaktide abil töötatakse tõenäoliselt välja ELi tolli töö parandamiseks vajalikud IT-süsteemid. Audit viidi läbi rakendusetapis, et anda panus arutelusse, mis puudutab 2021. aastal algavat järgmist tolliprogrammi. Kontrollikoda uuris, kas programm tagab IT-süsteemide õigeaegse kasutuselevõtu ning tegi vajaduse korral kindlaks hilinemise põhjused. Audit põhines peamiselt Euroopa Komisjoni dokumentide, komisjonide ja töörühmade protokollide ja aruannete analüüsil ning liikmesriikidele saadetud küsimustiku tulemustel.
- IV. Kontrollikoda leidis, et tolliliidu uute IT-süsteemide rakendamisel esines viivitusi, nii et mõned põhisisüsteemid ei ole liidu tolliseadustikus seatud 2020. aasta tähtajaks kasutusvalmis. Viivitustel on mitu põhjust: eelkõige projektide ulatuse muutmine, ELi ja liikmesriikide eraldatud ressursside nappus ning mitmekihilisest juhtimisstruktuurist tulenev pikk otsustusprotsess. Kontrollikoda märkis ka, et komisjon ei andnud viivitustest piisavalt aru ning et programmi „Toll 2020“ eesmärgid ja aruandluskord ei sobi IT-süsteemide rakendamise jälgimiseks. IT-süsteemide mittevalmimise riski vältimiseks arendati neid algselt peamiselt detsentraliseeritult, kuid selle hinnaks oli väiksem tõhusus.

- V. Kontrollikoda esitab komisjonile järgmised soovitusel:
- a) teha ettepanek, et järgmise tolliprogrammi eesmärgid oleksid sõnaselgelt seotud kavandatud IT-süsteemidega, ning tulla välja täpsete ja mõõdetavate eesmärkidega;
 - b) tagada varasematest programmideest saadud kogemuste asjakohane arvesse võtmine ja anda liikmesriikidele piisavalt teavet, et nad saaksid õigeaegselt teha teadliku otsuse projektide ulatuse kohta;
 - c) jälgida riski, et liikmesriik ei suuda täita riigisiseste komponentide rakendamiseks seatud tähtaegu, ning teha varakult kindlaks võimalikud lahendused ja toetada nende rakendamist liikmesriikide tasandil, ning edendada koostöös toimuva IT-arenduse laialdasemat kasutamist;
 - d) optimeerida tolli IT-süsteemide arendamise juhtimist, tagades tõhusama ja kiirema teabevahetuse liikmesriikidega (nt kasutades täiendavaid teabevahetuslahendusi, mis võimaldavad kiiret otsustamist);
 - e) teavitada kõiki ELi ja liikmesriikide tasandi IT-süsteemide rakendamisega seotud sidusrühmi õigeaegselt ja läbipaistvalt viivitustest liiduga seotud ja riigisiseste komponentide rakendamisel ja eelarve kasutamisel, ning luua asjakohane aruandluskord ja näitajad nii üldise edenemise kui konkreetsete projektide edusammude mõõtmiseks.

SISSEJUHATUS

Tolliliit on üks Euroopa Liidu ühtse turu alustalasid

1. 2018. aastal tähistab EL tolliliidu 50. aastapäeva. Tolliliit tähendab tollimaksude puudumist liikmesriikide vahelistel sisepiiridel ning ühtsete tollimaksude kehtestamist kolmandatest riikidest imporditavatele toodetele.
2. Olulise kaubanduspiirkonnana toimimiseks vajab EL kaupade tõhusat liikumist tolliliitu ja sealt välja, ning kaupade vaba liikumist ühtsel turul. Viimaste kättesaadavate statistiliste andmete kohaselt oli impordi ja ekspordi kogumaht ligikaudu 3,7 triljonit eurot¹. See näitab kaubanduse ja tolliliidu tähtsust ELi jõukusele.
3. Lisaks moodustavad impordi tollimaksud olulise osa ELi tuludest. Aastal 2007 moodustasid need kokku 20,3 miljardit eurot (15% ELi kogueelarvest).

¹ Allikas: Eurostati maailma 2017. aasta kaubanduse alane statistika.

Alates 2003. aastast on EL tegelenud tolliliidu ajakohastamisega

4. Mitmed olulised osalised on alates tolliliidu loomisest väljendanud vajadust seda ajakohastada. See peaks hõlmama digiteerimist², paberivaba keskkonna kasutuselevõttu ja bürokraatia vähendamist, suurendades seeläbi majandustegevust ja kiirendades majanduskasvu. Ajakohastamine peaks samuti suurendama ELi kodanike turvalisust ja julgeolekut ning võimaldama tollimaksude tõhusamat kogumist. ELi tarbijate ja ettevõtjate saadav kasu ELi kaubanduse paranemisest peaks stimuleerima liikmesriike investeerima tolli IT-süsteemidesse.

5. 2003. aastal seadis komisjon eesmärgiks luua tolli ja kaubanduse jaoks lihtne ja paberivaba töökeskkond³. E-tolli käsitleva otsuse⁴ avaldamine 2008. aastal rõhutas veelgi selle eesmärgi olulisust. Juunis 2008 jõustus ajakohastatud tolliseadustik⁵. Selle eesmärk oli ajakohastada tolliliitu, sealhulgas töötada välja hulk IT-süsteeme, mis pidid täielikult toimima juuniks 2013. Mitmel põhjusel (sealhulgas viivitused nõutavate IT-süsteemide rakendamisel⁶) ajakohastatud tolliseadustikku tegelikult kasutusele ei võetud.

² Maailma Tolliorganisatsioon (WCO) töötas välja digitaalse tolli küpsusmudeli ja leiab samuti, et moodsa tolli võti on digiteerimises.

³ Vt komisjoni 24. juuli 2003. aasta teatis „Tolli ja kaubanduse lihtne ja paberivaba töökeskkond“.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta otsus nr 70/2008/EÜ tolli ja kaubanduse paberivaba keskkonna kohta (ELT L 23, 26.1.2008, lk 21) (e-tolli otsus).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 450/2008, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (ajakohastatud tolliseadustik) (ELT L 145, 4.6.2008, lk 1), mis tunnistati kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrusega (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1). Ajakohastatud tolliseadustik jõustus 24. juunil 2008 tingimusega, et seda hakatakse kohaldama hiljemalt 24. juunil 2013.

⁶ Vt komisjoni 20. veebruari 2012. aasta ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (uuesti sõnastatud) (COM (2012) 64 final).

6. Oktoobris 2013 võeti vastu liidu tolliseadustik⁷, millega asendati ajakohastatud tolliseadustik ja liigutakse IT-süsteemidel põhineva paberivaba keskkonna ja infovahetussüsteemi suunas. Tolliseadustikku on kohaldatud alates maist 2016, kuid IT-süsteemide rakendamiseks on kehtestatud üleminekuaeg kuni 2020. aasta lõpuni. Liidu tolliseadustikuga seotud IT-süsteemid olid sarnased varem ajakohastatud tolliseadustiku jaoks nõutud süsteemidega.

7. E-tolli otsuse ja liidu tolliseadustiku nõuete täitmiseks koostas komisjon asjaomaste tolli IT-süsteemide väljaarendamiseks strateegilised planeerimisdokumendid – mitmeaastase strateegiline kava⁸ ja liidu tolliseadustiku tööprogrammi⁹. Mitmeaastases strateegilises kavas võetakse arvesse liidu tolliseadustiku tööprogrammi rakendamise ajakava, kuid see sisaldab ka arendamist vajavaid täiendavaid IT-süsteeme.

Programm „Toll 2020“ on praegune rahastamisvahend vajalike IT-süsteemide rakendamiseks

8. EL rahastab mitmeaastases strateegilises kavas osutatud uute IT-süsteemide väljatöötamist ning tollialase üldprogrammi raames ka olemasolevate IT-süsteemide hooldust. Programmist „Toll 2020“¹⁰ rahastatakse IT-süsteemide ELi komponente (liiduga

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (uuesti sõnastatud) (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1) (liidu tolliseadustiku määrus).

⁸ Mitmeaastane strateegiline kava on juhtimis- ja planeerimisvahend, mille komisjon koostab koostöös liikmesriikidega kooskõlas e-tolli käsitleva otsuse artikli 8 lõikega 2. Selles pannakse paika IT-projektide juhtimise strateegiline raamistik. Maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat avaldab iga uue versiooni peale selle vastuvõtmist.

⁹ Komisjoni 29. aprilli 2014. aasta rakendusotsus 2014/255/EL, millega kehtestatakse liidu tolliseadustikus tööprogramm (ELT L 134, 7.5.2014, lk 46) (liidu tolliseadustiku 2016. aasta tööprogramm), mis tunnistatakse kehtetuks komisjoni 11. aprilli 2016. aasta rakendusotsusega (EL) 2016/578, millega kehtestatakse liidu tolliseadustikus sätestatud elektrooniliste süsteemide väljaarendamise ja kasutuselevõtmise tööprogramm (ELT L 99, 15.4.2016, lk 6) (liidu tolliseadustiku 2016. aasta tööprogramm).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1294/2013, millega luuakse Euroopa Liidu tollialane tegevusprogramm aastateks 2014–2020 („Toll 2020“) ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 624/2007/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 209).

seotud komponendid. Need varad ja teenused (nt riistvara, tarkvara, võrguühendused) toetavad IT-süsteeme, mida kasutavad nii EL kui liikmesriigid. Liikmesriigid peavad välja töötama riigisisese komponendi (liiduvälised komponendid) ja kandma nendega seotud kulud¹¹.

9. Komisjon töötas välja programmi „Toll 2020“, et „toetada tolliliidu toimimist ja ajakohastamist, et tugevdada siseturgu, tehes seda osalevate riikide, nende tolliasutuste ja ametnike koostöö abil.“ Programmi kogueelarve seitsmeks aastaks on 523 miljonit eurot (st ligikaud 75 miljonit eurot aastas)¹². Programmiga „Toll 2020“ jätkatakse eelmisi tolliprogramme, mida alustati 1991. aastal ja millest viimane lõppes 2013. aastal. Komisjon teeb ettepaneku eraldada mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 tolliprogrammile 950 miljonit eurot.

10. Kolm neljandikku programmi „Toll 2020“ eelarvest on eraldatud IT-suutlikkuse suurendamisele (Programmi „Toll 2020“ määruses osutatakse sellele kui Euroopa infosüsteemidele (EIS)). Kõnealune eelarve hõlmab EISi liiduga seotud komponentide arendamist, toimimist ja hooldamist. Ülejäänud 25% eelarvest on ette nähtud tolliliidu toimimise ja ajakohastamisega seotud muudeks meetmeteks, milleks on ühistegevused (nt projektirühmad ja eksperdirühmad) ning koolitus.

Tolliliidu IT-süsteemide rakendamise juhtimine on mitmekihiline

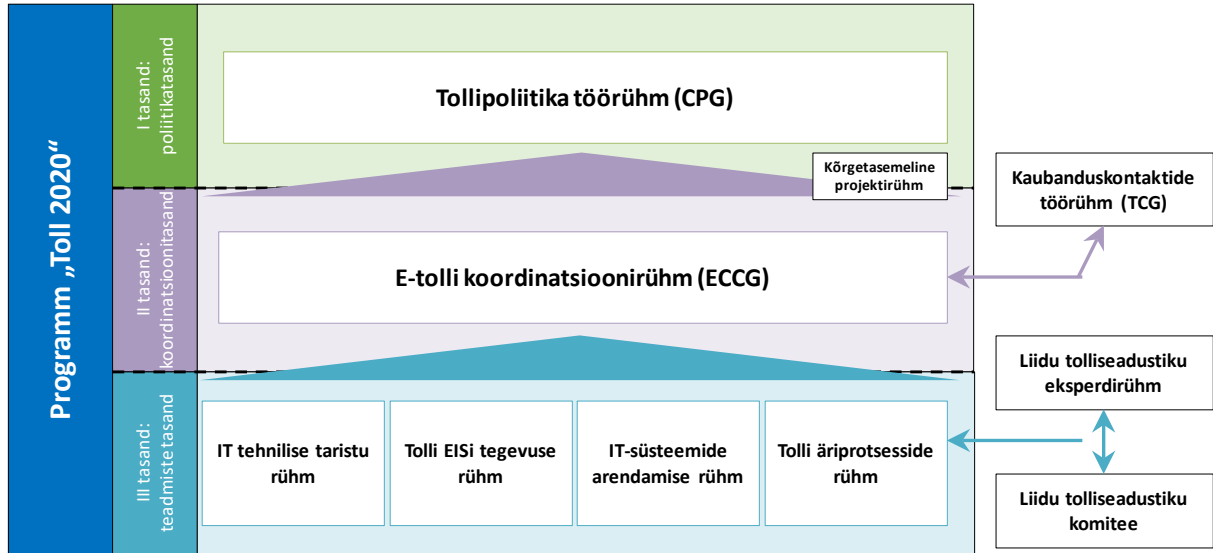
11. ***Joonisel 1*** kirjeldatakse tolliliidu IT-süsteemide rakendamise juhtimist. Juhtimine koosneb mitmest koostööd tegevast organist, milles osalevad komisjon, liikmesriigid ja tööstusharu huvirühmad, eelkõige tollipoliitika töörühm (CPG), e-tolli koordinatsioonirühm (ECCG) ja kaubanduskontaktide töörühm (TCG). Maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat vastutab programmi „Toll 2020“ rakendamise eest ja on loetletud töörühmade eesistuja. Üksikprojektide osas kokkuleppele jõudmine eeldab suurt hulka komisjoni ja liikmesriikide

¹¹ Teatavad liikmesriigid kasutavad ELi struktuurifonde, et katta osa kõnealustest kuludest.

¹² Summa ei hõlma üksnes liikmesriikide rahastatavaid IT-arendusi (riigisisese komponendi). Kontrollikoda ei suutnud kindlaks teha süsteemide kogumaksumust (vt ***punkt 47***).

ekspertide vahelisi arutelusid, mis puudutavad nii tehnilisi, toimimise alaseid, õigus- kui finantsküsimusi.

Joonis 1. Mitmeaastase strateegilise kava ja e-tolli projektide rakendamise juhtimine

Allikas: Euroopa Kontrollikoda mitmeaastase strateegilise kava 2017. aasta versiooni III lisa (juhtimisskeem) alusel.

AUDITI ULATUS JA METOODIKA

12. Kontrollikoja auditiga hinnati, kas programmi „Toll 2020“ ja asjaomaste tollialaste õigusaktide abil töötatakse tõenäoliselt välja ELi tolli töö parandamiseks vajalikud IT-süsteemid. Kontrollikoja töö keskendus uute IT-süsteemide liiduga seotud komponentide väljatöötamisele. Riigisiseste komponentide puhul uuriti vaid komisjoni järelevalverolli liikmesriikide riiklike IT-süsteemide kasutuselevõtu koordineerimisel. Audit ei hõlmanud programmi „Toll 2020“ raames kavandatud muid meetmeid, st ühismeetmeid, koolitusi ning olemasolevate IT-süsteemide toimimist ja hooldust.

13. Kontrollikoja audit viidi läbi programmi rakendamisetapis. See lähenemisviis võimaldas teha IT-süsteemide arendamisest vahekokkuvõtte ja anda õigel ajal oma panus aruteludesse, mis puudutavad 2021. aastal algavat järgmist tolliprogrammi (vt **punkt 9**).

14. Kontrollikoda uuris, kas programm tagab IT-süsteemide õigeaegse väljatöötamise ja kasutuselevõtu. Vajaduse korral tehti kindlaks hilinemise põhjused. Lisaks vaadati läbi ka

projekteerimise, seire ja aruandluskorraga seotud aspektid¹³. Audit põhines Euroopa Komisjoni dokumentide, Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide osalusel tegutsevate komisjonide ja töörühmade protokollide ja aruannete analüüsil ning maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi töötajatega tehtud intervjuudel.

15. Selleks et saada teavet uute IT-süsteemide riigisiseste komponentide rakendamise kohta liikmesriikides, saatsid audiitorid 28 liikmesriigi tolliasutusele küsimustiku.

TÄHELEPANEKUD

Tolliliidu uute IT-süsteemide rakendamisel esines palju viivitusi

16. Infotehnoloogia kiire areng loob pidevalt uusi võimalusi, püstitab ülesandeid ja ajendab kasutajate nõudmisi. See kehtib ka tolli valdkonnas, mistõttu peavad komisjon ja liikmesriigid pakkuma paindlikke lahendusi ja olema paindlikud välistele muutustele reageerimisel. Kümme aastat pärast e-tolli otsuse vastuvõtmist leidsid audiitorid, et IT-süsteemide väljatöötamisel on tehtud edusamme. Mõnda neist ei ole aga veel täielikult rakendatud.

17. Mitmeaastases strateegilises kavas (2017) on komisjonile ja liikmesriikidele rakendamiseks 31 IT-projekti. Nende eesmärk on uute süsteemide väljatöötamine või olemasolevate moderniseerimine, et ajakohastada tolliliit ja tagada liidu tolliseadustiku täielik kohaldamine. IT-projektide valmimistähtaegu on järk-järgult edasi lükatud. Mitmeaastase strateegilise kava läbivaatamise (2016 ja 2017) tulemusel pikendati IT-süsteemide valmimistähtaegu vastavalt 28% ja 42% projektide puhul.

18. ***II lisas*** esitatakse täiendavate aastate arv, mis on vajalik iga IT-projekti elluviimiseks. Toodud andmed põhinevad mitmeaastase strateegilise kava 2017. aasta versioonis ja esialgses kavas esitatud valmimistähtaegade võrdlemisel. Kontrollikoja analüüs näitab, et nelja projekti puhul säilitati esialgne tähtaeg, kuid paljud on ajakavast maas ja neli projekti lükati lausa viie või enama aasta võrra edasi.

¹³ Arvesse võeti ka kontrollikoja eriaruande nr 19/2017 („Impordiprotseduurid: puudused õigusraamistikus ja ebatõhus rakendamine mõjutavad ELi finantshuve“) järeldusi ja soovitusi.

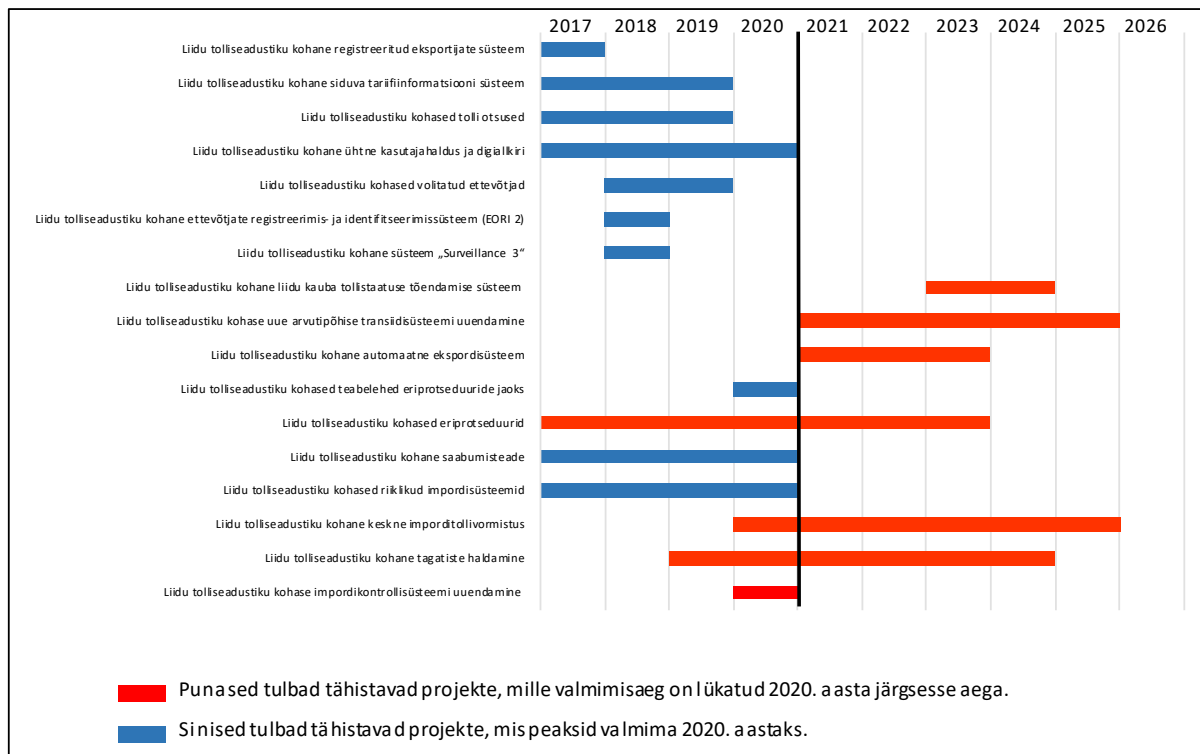
Liidu tolliseadustikuga nõutud mõne IT-süsteemi rakendamine lükkub edasi 2020. aasta järgsesse aega

19. Liidu tolliseadustiku täielik rakendamine sõltub mitme IT-süsteemi toimimisest komisjonis ja liikmesriikides. Kuigi liidu tolliseadustikku hakati kohaldama alates 2016. aastast, sätestati selles kuni 31. detsembrini 2020 kestav üleminekuaeg, et võimaldada komisjonil ja liikmesriikidel välja töötada 17 vajalikku IT-süsteemi.

20. Vastavalt mitmeaastasele strateegilisele kavale (2017. aasta versioon) valmivad seitse kõnealust IT-süsteemi¹⁴ täielikult alles pärast 2020. aastaks seatud tähtaega. Komisjoni prognooside kohaselt rakendatakse liidu tolliseadustikku 2020. aasta lõpus ligikaudu 75% ulatuses. Arvutus põhineb aga süsteemi liiduga seotud komponentidele seatud vaheeesmärkide täitmisel ning ei võta arvesse süsteemide tegeliku kasutusvalmiduse saavutamist. Lisaks leidis kontrollikoda, et ajakavast on maha jäänud ka peamiste tolliprotseduuride (import, transiit ja eksport) kõige olulisemate süsteemide või nende ajakohastamise projektid. Kontrollikoja küsimustikule antud liikmesriikide vastuste kohaselt on need tolliliidu tõhusa toimimise ja ajakohastamise seisukohast keskse tähtsusega (vt **joonis 2**).

¹⁴ 2020. aasta järgsesse aega lükatud liidu tolliseadustiku projektid: liidu tolliseadustiku kohane automaatne ekspordisüsteem, liidu tolliseadustiku kohase uue arvutipõhise transiidisüsteemi ajakohastamine, liidu tolliseadustiku kohase tagatiste haldamise süsteem, liidu tolliseadustiku kohased eriprotseduurid, liidu tolliseadustiku kohane keskne imporditollivormistus, liidu tolliseadustiku kohane liidu staatust tõendav süsteem ning liidu tolliseadustiku kohase impordikontrollisüsteemi uuendamine.

Joonis 2. Mitmeaastase strateegilise kava (2017) liidu tolliseadustikuga seotud 17 projekti¹⁵

Allikas: Euroopa Kontrollikoda mitmeaastase strateegilise kava 2017. aasta versiooni alusel (IT-projektide üksikasjalik kirjeldus on esitatud [I lisas](#)).

21. Jaanuaris 2018 esitas komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule liidu tolliseadustiku rakendamise kohta aruande ja teavitas neid sellest, et liidu tolliseadustiku 2020. aastaks seatud tähtajast ei suudeta kinni pidada. Märtsis 2018 esitas komisjon liidu tolliseadustiku muutmise ettepaneku, mis hõlmas teatavate sätete rakendamisele kehtestatud üleminekuaja pikendamist aastani 2025.

¹⁵ Impordikontrollisüsteemi uuendamine puudutab üksnes projekti esimest osa. Ülejäänud osad valmivad pärast aastat 2020.

On oht, et kinni ei suudeta pidada ka 2025. aastaks kavandatud uuest tähtajast

22. Mitmeaastase strateegilise kava läbivaatamise tulemusena koondub komisjoni töö märkimisväärselt ajavahemikku 2023–2025, kui on kavas käivitada kuus mahukate projektide tulemusel välja töötatud süsteemi¹⁶¹⁷. Lisaks on oma IT-süsteemide kasutuselevõtul ajakavast maas ka suur osa liikmesriikidest¹⁸. Selle tulemusel on oht, et ka muudetud tähtaegadest ei peeta kinni ning et liidu tolliseadustiku rakendamisele kehtestatud üleminekuajaga tuleb pikendada veel 2025. aasta järgsesse aega.

Viivituste peamisteks põhjusteks olid projektide muutuv ulatus, ebapiisavad ressursid ja pikk otsustusprotsess

23. Tolli IT-projektide rakendamise uurimisel (muuhulgas analüüsiti põhjalikult viit projekti¹⁹ ja liikmesriikide vastuseid kontrollikoja küsimustikule) selgus, et viivituste peamised põhjused olid järgmised:

- osa projektide ulatuse muutmine, mis suurendas nende keerukust (vt **punktid 24–25**);

¹⁶ Lisaks langeb sellesse ajavahemikku ka liidu tolliseadustiku kohase impordikontrollisüsteemi uuendamine, kuigi mitmeaastase strateegilise kava 2017. aasta versioon projekti teise osa planeerimist veel ei sisalda.

¹⁷ Selline koondumine on vastuolus programmi „Toll 2020“ projektirühma järelustega liidu tolliseadustiku mõju kohta liikmesriikidele, mille kohaselt tuleb vältida mitme peamise süsteemi üheaegset kasutuselevõttu samal ajavahemikul. Samuti tunnistas komisjon, et EL ei ole kunagi varem pidanud toime tulema nii ulatusliku üleminekuga ja et sellega kaasneb nii tehnilisel kui koordineerimise tasandil palju tegevusriske.

¹⁸ Kontrollikoda võrdles protsessi praegust etappi (kontrollikoja küsitlusele antud liikmesriikide vastuste alusel) mitmeaastases strateegilises kavas 2018. aasta esimeseks kvartaliks seatud vahe-eesmärkidega.

¹⁹ Neli liidu tolliseadustiku projekti: registreeritud eksportijate süsteem, „Surveillance 3“, impordikontrollisüsteemi uuendamine ja keskne imporditollivormistus, ning üks liidu tolliseadustikuga mitte seotud projekt: ELi ühtne liides (vt **I lisa**).

- komisjoni ja liikmesriikide poolt IT-süsteemide rakendamiseks eraldatud ebapiisavad ressursid (vt **punktid 26–32**);
- komisjoni ja liikmesriike hõlmavast mitmekihilisest juhtimisstruktuurist²⁰ tulenev pikk otsustusprotsess (vt **punktid 33–36**).

Osa projektide ulatuse muutmine

24. Komisjon kasutas tollisüsteemide arendamise ja kasutuselevõtu ajakava koostamisel 2012. aastal valminud IT-üldkava uuringut ning jõudis järeldusele, et tol ajal oli kavandatud IT-projektide 2020. aastaks planeeritud rakendamine realistlik.

25. 12 projekti 17-st (need olid kavandatud juba liidu tolliseadustikule eelnenud ajakohastatud tolliseadustiku raames) olid suhteliselt edasijõudnud etapis²¹. Järgnenud arutelude käigus otsustasid komisjon ja liikmesriigid aga mõne IT-süsteemi ulatust märkimisväärselt muuta. Lisaks suunati mõned IT arendusprojektid liikmesriikide tasandilt ELi tasandile. Seeläbi suurenes oluliselt komisjoni töökoormus, mis muutis algsest ajakavast kinnipidamise võimatuks.

Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide eraldatud ressursid olid ebapiisavad

Komisjoni eelarve (liiduga seotud komponendid)

26. Komisjon tugines programmi „Toll 2020“ ressursivajaduse hindamisel ELi tollivaldkonna IT-strateegia rakendamise edenemisele (strateegia ise oli paika pandud mitmeaastase strateegilise kava 2012. aasta versioonis).

27. Esimene oluline märk sellest, et programmile „Toll 2020“ eraldatud eelarvest ei pruugi piisata, ilmnes 2015. aastal seoses impordikontrollisüsteemi uuendamise projektiga.

²⁰ Küsimustikule vastanud 24 liikmesriigist 19 märkisid, et praegused juhtimisstruktuurid on olusid arvesse võttes asjakohased, kuid 14 liikmesriiki mõnnsid, et töömeetodid ja otsustusprotsessi saab veelgi parandada.

²¹ Süsteemide kasutaja- või funktsionaalsed nõuded olid juba äriprotsesside modelleerimise meetoodika kohaselt määratletud.

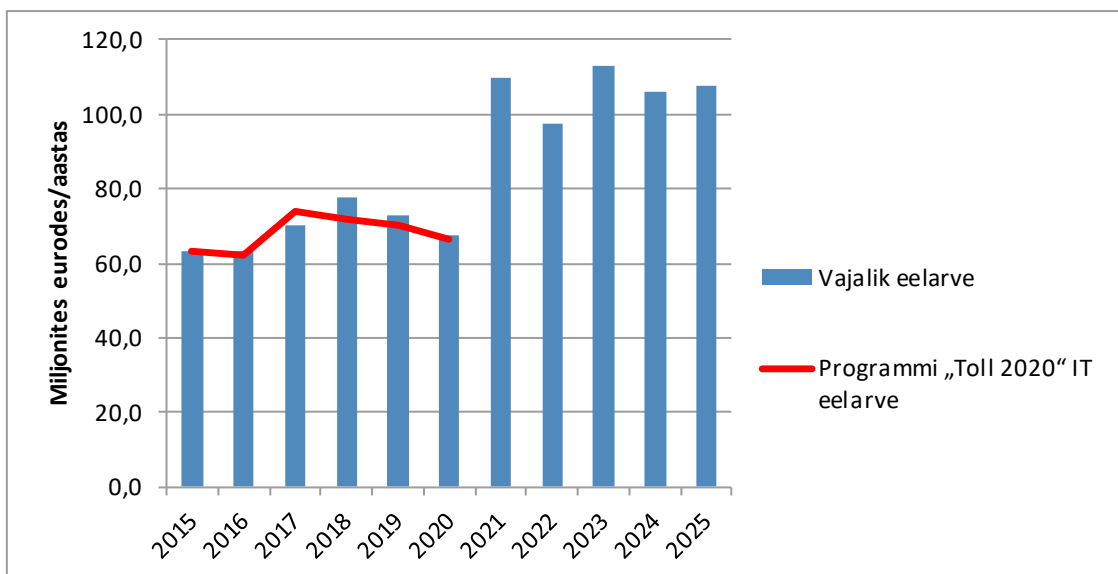
Komisjoni ja liikmesriikide poolt heaks kiidetud visioonidokument näitas, et süsteemi väljatöötamiseks peaks kasutama algselt kavandatust tsentraliseeritumat lähenemisviisi. Dokumendis tehti ettepanek suurendada kogueelarvet umbes 170 miljoni euroni, mis tähendas eelmiste prognooside enam kui kahekordistamist. Seetõttu järeldas komisjon, et programmi „Toll 2020“ IT-suutlikkuse suurendamise ülejäänud eelarvest ei piisa süsteemi kasutuselevõtukulude katmiseks.

28. Komisjon otsustas võtta selle probleemi leevendamiseks järgnevaid meetmeid:

- jagada projekt osadeks ja pikendada selle rakendamisaega 2020. aastast edasi, et oleks võimalik kasutada tulevaste tolliprogrammide eelarvet; ja
- leida programmi „Toll 2020“ raames IT-suutlikkuse suurendamise eelarvesse täiendavaid ressursse. Loetletud jõupingutused olid vaid osaliselt edukad.

29. Komisjoni rahastamisvajaduste prognoosid aastateks 2021–2025 on oluliselt suuremad kui perioodiks 2014–2020 kavandatud summad. **Joonisel 3** kujutatakse IT-süsteemide hinnangulisi eelarvevajadusi kuni programmi „Toll 2020“ lõpuni ning 2020. aastale järgneva perioodi eelarvevajaduste suurenemist. Komisjoni hinnangul vajatakse tolliprogrammi järgmiseks perioodiks umbes 100–115 miljonit eurot aastas, et tagada kõigi IT-süsteemide töö ja viia lõpule mitmeaastase strateegilise kava kõik ülejäänud projektid, mille valmimine on lükatud edasi 2020. aastale järgnevasse aega.

Joonis 3. Hinnanguline eelarve, mida vajatakse mitmeaastase strateegilise kava (2017) läbivaadatud versiooni elluviimiseks

Allikas: komisjoni töödokumendid.

Liikmesriikide eelarve (riigisisesed komponendid)

30. Liikmesriikidele saadetud kontrollikoja küsitlusest selgus, et enamiku riikide puhul (67%) oli liidu tolliseadustiku hilise rakendamise üks peamisi põhjuseid liikmesriikide tasandil eraldatud eelarve ebapiisavus. Komisjon mõistis, et mõned liikmesriigid ei eralda oma tolliasutustele piisavalt raha, et need vastaksid mitmeaastase strateegilise kava nõuetele kohe pärast liidu tolliseadustiku tööprogrammi heakskiitmist 2014. aastal. Komisjon teatas kontrollikojale, et see oli osaliselt tingitud 2008. aastal alanud rahvusvahelisest makromajanduslikust kriisist. Kontrollikoda oli oma eriaruandes nr 19/2017 juba rõhutanud, et üleeuroopaliste IT-süsteemide alarahastamine võib tekitada viivitusi liidu tolliseadustiku rakendamisel²².

²² Vt eriaruande nr 19/2017 punktid 33–38.

31. Komisjon kutsus liikmesriike üles riigieelarvest vahendeid eraldama ja uuris muid võimalusi, kuidas lahendada liikmesriikides ebapiisava eelarve probleemi, hõlbustades näiteks liikmesriikide koostööd (vt **1. selgitus**).

1. selgitus. Riigiseste komponentide arendamine rühma liikmesriikide koostöös

Komisjon kutsus liikmesriike üles töötama riigisisesed komponendid välja ühiselt, selle asemel et iga riik teeks seda eraldi. Maksunduse valdkonnas on maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadil sellise ühise IT-arendusega positiivseid kogemusi.

2017. aastal valmistas Eesti ette projekti uue eksperdirühma loomiseks, mis koosneks mitme liikmesriigi esindajaist, kes töötaksid koos välja tolli IT-süsteemide riigiseseid komponente. Mastaabisäästu saavutamiseks valmistaks selline eksperdirühm ette näiteks ühised hankemenetlused. Komisjon kiitis projekti heaks ja seda rahastatakse programmi „Toll 2020“ 2018. aasta tööprogrammist. Sellises tegevuses osalemiseks väljendasid huvi 15 liikmesriiki.

Auditi toimumise ajal ei olnud eksperdirühm veel tööd alustanud, mistõttu ei olnud võimalik selle algatuse tulemusi täielikult hinnata.

32. Liikmesriigid jätaavad 20% kogutud tollimaksudest kogumiskulude katteks endale; ülejäänud 80% kantakse tuluna ELi eelarvesse. Kogumiskuludena endale jäetud vahenditest piisaks²³, et katta liikmesriikide poolt tolli IT-süsteemide rakendamiseks tehtud kulutused. Kontrollikoda märkis siiski, et ükski liikmesriik ei ole seda teinud. Selle asemel kasutati tolli IT-süsteemide väljatöötamiseks riigieelarve ja ELi struktuurifondide vahendeid.

Komisjoni ja liikmesriike hõlmavast mitmekihilisest juhtimisstruktuurist tulenev pikk otsustusprotsess

33. Tolli IT-süsteemide arendamine eeldab komisjoni ja liikmesriikide mitme tasandi paljude erinevate osalejate tööd, tihedat koordineerimist ja kokkuleppeid (vt **punkt 11**). Lisaks infotehnoloogia arenduse keerukusele suurendavad otsustamise keerukust ka iga riigi tolli

²³ 2017. jätsid liikmesriigid endale kogumiskulude katteks üle 4 miljardi euro. Liikmesriikide tasandil jäid endale jäetud summad vahemikku 3 miljonit eurot kuni 1 miljard eurot.

tegevuse eripärad ning liikmesriikide erinev arengutase ja võimekus tolli IT-süsteemide valdkonnas.

34. Komisjon on oma koordineerivas rollis juba kogenud seda juhtimisstruktuuri olemasolevate tollisüsteemide rakendamisel, eelkõige esimese põlvkonna transiidisüsteemi (uus arvutipõhine transiidisüsteem) puhul. See näitas, et projekti rakendamise kõiki aspekte käsitleva kokkuleppe saavutamine on keeruline ja aeganõudev ülesanne²⁴.

35. Tolli IT-projektide keerukuse tõttu kasutas komisjon iga projekti jaoks üksikasjalikke vahe-eesmärke, et lihtsustada tegevuse planeerimist ja järelevalvet. Vahe-eesmärgid on jagatud vastavalt projekti olulisematele etappidele ning neis osutatakse asjakohaste dokumentide või meetmete heakskiitmisele juhtorganites²⁵ esindatud liikmesriikide poolt.

36. Kontrollikoda uuris nende vahe-eesmärkide kasutamist viiest projektist koosneva valimi põhjal (vt **punkt 23**). Kõigil juhtudel võttis komisjoni ja liikmesriikide vaheline kokkulepe algsete vahe-eesmärkide üle (projektkirjeldus ja/või visioonidokument) kavandatust kauem aega²⁶.

Komisjon teatas viivitustest hilinemisega

37. Mõned liikmesriigid ja valdkonna ettevõtete esindajad (nagu importijad, tollimaaklerid, transpordi- ja logistikaettevõtted) hakkasid IT-projektide ajakavakohases valmimises kahtlema kohe pärast peamiste kavandamisdokumentide vastuvõtmist 2013. ja 2014. aastal. Sellele vaatamata märgiti ka komisjoni 2016. aastal ametlikes strateegilistes

²⁴ IT-üldkava jaoks koostatud dokumendis „Iteration 1 Global Estimation Study“ uute süsteemide loomiseks kuluvat aega hinnates võeti arvesse ka uue arvutipõhise transiidisüsteemi väljatöötamiseks kulunud aega (12 aastat).

²⁵ Tollipoliitika töörühm (CPG) ja e-tolli koordinatsioonirühm (ECCG).

²⁶ Kahel juhul („Surveillance 3“ ja registreeritud eksportijate süsteem) suudeti töid siiski hiljem kiirendada ning süsteemid algselt kavandatud tähtajaks (mitmeaastase strateegilise kava 2014. aasta versioon) valmis saada. Veel kahel juhul (impordi keskne tollivormistus ning ja impordi kontrollisüsteemi uuendamine) olid projektid jagatud etappideks ja lõplik valmimine oli kavandatud 2020. aastale järgnvasse aega. ELi ühtse liidese puhul jagati projekt mitmeks allprojektiks ja selle lõpliku valmimise aeg ei ole veel teada.

planeerimisdokumentides ja aruannetes, et kõik liidu tolliseadustiku IT-süsteemid ja mitu muud liidu tolliseadustikuga mitteseotud mitmeaastase strateegilise kava projekti viiakse ellu 2020. aastaks (vt **2. selgitus**).

2. selgitus. Komisjoni aruanne (kuni 2016. aastani) näitas, et IT-süsteemid valmivad aastaks 2020

Komisjon ei maininud üheski programmi „Toll 2020“ eduaruandes (2014, 2015 ja 2016) riski, et liidu tolliseadustiku IT-süsteemid ei pruugi 2020. aastaks valmis saada (vt **punkt 46**).

E-tolli 2016. aasta eduaruandes (avaldatud juulis 2017) tunnistas komisjon, et mitu projekti on ajakavast maas. Võttes aga arvesse 2016. aasta edenemist, oli projektide õigeaegne valmimine komisjoni sõnul siiski teostatav.

Sarnane teave esitati ka e-tolli eduaruannetes 2014. ja 2015. aasta kohta.

38. Peale seda, kui komisjon oli juunis 2014 avastanud ressursside olemasolu probleemid ja võimalikud viivitused liidu tolliseadustiku tööprogrammi rakendamisel, ei muutnud ta liidu tolliseadustiku tööprogrammis või mitmeaastases strateegilises kavas loetletud tähtaegu. Selle asemel koostas ta uue sisemiseks kasutuseks mõeldud ressursipõhise operatiivkava ja tegi ettepaneku kasutada mõlemat paralleelselt. Tulemuseks oli olukord, kus mitmeaastast strateegilist kava / liidu tolliseadustiku tööprogrammi kasutati organisatsiooniväliselt ning operatiivkava peamiselt organisatsioonisiselt. Alates 2015. aastast nähti operatiivkavas ette pikemaid tähtaegu kui mitmeaastases strateegilises kavas / liidu tolliseadustikuga ette nähtud tööprogrammis, ning see hõlmas projekte, mis tuleb ellu viia pärast liidu tolliseadustikule kehtestatud 2020. aasta tähtaega.

39. Kahte kavandamisvahendit kasutati tolli IT arendusel kuni 2017. aastani, kui need peale komisjoni tehtud läbivaatamist omavahel liideti. Läbivaatamise tulemusel valmis mitmeaastase strateegilise kava 2017. aasta läbivaadatud versioon, millega lükati mitme IT-süsteemi kasutuselevõtu tähtajad liidu tolliseadustikule 2020. aastaks seatud õiguslikult siduva tähtaja järgsesse aega. Seetõttu oli komisjon kohustatud koostama liidu tolliseadustiku tööprogrammi ajakohastatud versiooni ja tegema ettepaneku liidu tolliseadustiku määruse muutmiseks (vt **punkt 21**).

40. Kahe kavandamisvahendi olemasolu näitab, et komisjon oli viivitustest teadlik. Otsus seda teavet aruandluses mitte kajastada ei võimaldanud sidusrühmadel (nt Euroopa Parlament, programmi „Toll 2020“ juhtimisstruktuuris esindamata muud ELi institutsioonid, aga ka huvitatud ettevõtted ja kodanikud) viivituste ohuga reaajas täielikult kursis olla.

Algselt ei valitud arendustööks kõige kulutasuvamat lähenemisviisi

41. Programmi „Toll 2020“ kavandamisel viis komisjon läbi uuringu, et määrata kindlaks IT-süsteemide kasutuselevõtu tähtsajad ja liiduga seotud komponentide jaoks vajaliku eelarve suurus (vt **punkt 26**). Otsustati enamasti detsentraliseeritud arendamise kasuks. Seda hoolimata asjaolust, et kõige kulutõhusam valik oli arendustöö tsentraliseerimine (vt **3. selgitus**).

3. selgitus. Liikmesriigid ei nõustunud tsentraliseeritud arendusega

Komisjon esitas oma mõjuhindamises programmi „Toll 2020“ jaoks neli stsenaariumi, mis erinesid üksteisest sisuliselt arendustöö tsentraliseerituse määra poolest (komisjon tsentraliseeritult või iga liikmesriik eraldi). IT-süsteemide kõige tsentraliseerituma arenduse stsenaarium hõlmas täieliku tollivormistusprotsessi ja selle kauplejatele mõeldud liidese ühist väljatöötamist ja kasutuselevõttu.

Tsentraliseeritud lahendus eeldas programmi „Toll 2020“ jaoks suuremat eelarvet (hinnanguliselt ligikaudu 200 miljonit eurot rohkem võrreldes tegelikult valitud lahendusega). Samas pakkus see ka märkimisväärset mastaabisäästu (üks tsentraalselt investeeritud euro oleks tähendanud liikmesriikide jaoks nelja euro kokku hoidmist).

Kirjeldatud stsenaariumi ei valitud, sest liikmesriigid leidsid, et detsentraliseeritud lahendus võiks paremini vastata liikmesriikide spetsiifilistele nõudmistele ja vähendada projektide ebaõnnestumise ohtu.

42. Hiljem soovisid liikmesriigid konkreetsete projektide ulatust käsitlevate arutelude käigus, et EL arendaks IT-süsteemide komponendid teatud osad välja tsentraalselt. See tõi mastaabisäästu tõttu kaasa kulutasuvama lahenduse, kuid nõudis programmilt „Toll 2020“ rohkem ressursse, millega varasemas planeerimises ei olnud arvestatud (vt **punkt 27**).

Programmi „Toll 2020“ eesmärgid ja aruandluskord ei sobi IT-süsteemide rakendamise jälgimiseks

43. Programmi „Toll 2020“ IT-lahenduste rakendamise eri- ja tegevuseesmärgid on seireks ja aruandluseks liiga üldised (nt „arvutiseerimine“, „Euroopa infosüsteemide arendamine, parandamine, käitamine ja tugi“). Kuna programmi „Toll 2020“ eesmärkide hulgas arendatavaid IT-süsteeme ei olnud, pole neid olemasolevates aruannetes ka piisavalt kajastatud.

44. Programmi „Toll 2020“ hindamiseks välja töötatud tulemuslikkuse mõõtmise raamistikus on uute IT-süsteemide rakendamise mõõtmiseks neli näitajat:

1. uurimisetapis olevate IT-projektide arv;
2. arendusetapis olevate IT-projektide arv;
3. toimimisetapis olevate IT-süsteemide arv;
4. vastavalt ajakavale edenevate IT-projektide osakaal.

45. Kontrollikoda leidis, et kolmel esimesel näitajal sihtarvud puuduvad ja neljanda näitaja eesmärgiks oli, et üksnes 50% IT-projektidest peaks edenema vastavalt ajakavale. See sihtarv ei olnud otstarbekas, kuna mõni projekt võidakse kvalifitseerida ajakava raames olevaks üksnes mitmeaastase strateegilise kava muutmise tõttu, ilma et IT-süsteemi rakendamine oleks tegelikult üldse edenenu. Seetõttu ei võimalda IT-rakenduste edenemise hindamiseks välja töötatud neli näitajat hilinevusi tuvastada ja neist teada anda.

46. Komisjon avaldab programmi „Toll 2020“ rakendamise kohta igal aastal eduaruanded. Auditi toimumise ajaks avaldatud programmi „Toll 2020“ kolmes eduaruandes (2014, 2015 ja 2016) on infosüsteemide rakendamise kohta vähe teavet. Kõigis kolmes aruandes sedastatakse, et uus arendustöö edeneb suurel määral kooskõlas kavandatuga. Eespool nimetatud kolme aastat käsitlevad e-tolli eduaruanded sisaldavad IT-süsteemide kasutuselevõtu kohta üksikasjalikumat infot, kuid ei anna teavet kavandatud ajakavast mahajäämise riski kohta. Kuna uute IT-süsteemide väljatöötamisel ja kasutuselevõtmisel

esineb viivitusi, ei andnud programmi „Toll 2020“ eduaruanded programmi rakendamise kohta tasakaalustatud ja põhjalikku ülevaadet²⁷.

47. Komisjon saab regulaarselt teavet kulude kohta, mida liikmesriigid on kandnud IT-süsteemide riigisiseste komponentide arendamiseks. See teave kogutakse kokku ja esitatakse e-tolli eduaruannetes. Liikmesriikide esitatud teave ei ole aga ei täielik ega võrreldav. Nimetatud piirang leidis kinnitust kontrollikoja läbi viidud küsitluses, mistõttu ei olnud võimalik hinnata ka IT-süsteemide (liiduga seotud ja riigisisesed komponendid) väljatöötamise kogumaksumust. Ebausaldusväärne teave kasutatud summade kohta ei võimalda komisjonil asjakohaselt hinnata, kas IT-projektide rakendamine on tõhus ja annab tolliliidu moderniseerimise seisukohast kuludele vastavat tulu.

JÄRELDUSED JA SOOVITUSED

48. Tolliprotsessid võivad oluliselt mõjutada kaubandust, tollimaksude kogumist ning kodanike ohutust ja julgeolekut. Nende ajakohastamine on ELi toimimise seisukohast väga oluline. Kümme aastat pärast e-tolli otsuse vastuvõtmist täheldas kontrollikoda edusamme paberivaba tolli- ja kaubanduskeskkonna loomiseks vajalike IT-süsteemide väljatöötamisel. Neid süsteeme ei ole siiski veel täielikult rakendatud.

49. Kontrollikoda jõudis järgmistele järeldusele:

- 17-st liidu tolliseadustiku kohasest IT-süsteemist seitse ei valmi 2020. aastaks seatud tähtajaks. Mõned neist (nt liidu tolliseadustiku kohase impordikontrollisüsteemi uuendamine ning liidu tolliseadustiku kohane keskne tollivormistus) on keskse tähtsusega süsteemid (vt **punktid 19–21**);
- on oht, et kinni ei suudeta pidada ka 2025. aastaks seatud uuest tähtajast (vt **punkt 22**);

²⁷ Programmi „Toll 2020“ eduaruannetes pühendatakse vaid üks lehekülg (ligikaudu 15-st) uutele IT-süsteemidele, sest nendega on seotud ainult 4 väljundi- ja tulemusnäitajat 68-st.

- komisjoni poolt IT-süsteemide rakendamiseks vastu võetud algne ajakava muutus ebarealistlikuks, kuna osa projektide ulatust muudeti (vt **punktid 24–25**);
- infosüsteemide liiduga seotud komponentide arendamise tegelik maksumus osutus algses plaanis kavandatust palju suuremaks ja komisjon ei eraldanud neile projektidele piisavalt ressursse (vt **punktid 26–29**);
- viivituste üks peamisi põhjusi oli liikmesriikide eraldatud eelarve ebapiisavus (vt **punktid 30–32**);
- mõne IT-süsteemi rakendamist pikendas komisjoni ja liikmesriike hõlmavast mitmekihilisest juhtimisstruktuurist tulenev pikk otsustusprotsess (vt **punktid 33–36**);
- komisjon hilines IT-süsteemide rakendamise viivitustest teatamisega (vt **punktid 37–40**);
- otsus selle kohta, kui suur osa IT-arendusest tuleks ELi tasandil tsentraliseerida, ei põhinenud alati kulutõhususe kaalutlustel, vaid ka liikmesriikide riigisisestel nõuetel ja projektide ebaõnnestumise riskidel (vt **punktid 41 ja 42**);
- programmi „Toll 2020“ eesmärgid ja aruandluskord ei sobi IT-süsteemide rakendamise asjakohaseks jälgimiseks (vt **punktid 43–47**)

50. Kontrollikoda soovib komisjonil arvesse võtta programmiga „Toll 2020“ saadud kogemusi ja komisjoni IT-projektide juhtimise lähenemisviisi, mida on kirjeldatud tulevaste tolliprogrammide mitmeaastases strateegilises kavas.

1. soovitus. Lähtuda programmide ülesehituses IT rakendamisest

Järgmise tolliprogrammi jaoks peaks komisjon välja pakkuma

- a) eesmärgid, mis on selgelt seotud kavandatud IT-süsteemidega; ja
- b) täpsed ja mõõdetavad eesmärgid.

Rakendamise ajakava: 2020

2. soovitus. Parandada IT-projektide kestuse, ressursside ja ulatuse prognoosimist

Tulevaste tolliprogrammide puhul peaks komisjon

- a) tagama, et ajakavade koostamisel ja ressursside eraldamisel võetakse arvesse varasematest programmidest saadud kogemusi (näiteks IT-keskkonna ja projektide keerukusega seotud riskid); ja
- b) andma liikmesriikidele piisavalt teavet, et need saaksid õigeaegselt teha teadliku otsuse projektide ulatuse kohta.

Rakendamise ajakava: 2020

3. soovitus. Lihtsustada ühist IT-arendust

Komisjon peaks

- a) jälgima riski, et liikmesriik ei suuda täita riigisiseste komponentide rakendamiseks seatud tähtaegu, ning tegema varakult kindlaks võimalikud lahendused ja edendama nende rakendamist liikmesriikide tasandil; ning
- b) edendama liikmesriikide koostöös toimuva IT-arenduse laialdasemat kasutamist.

Rakendamise ajakava: 2020

4. soovitus. Optimeerida juhtimist tõhusama teabevahetuse abil

Komisjon peaks optimeerima tolli IT-süsteemide arendamise juhtimist, tagades tõhusama ja kiirema teabevahetuse liikmesriikidega (nt kasutades täiendavaid teabevahetuslahendusi, mis võimaldavad kiiret otsustamist).

Rakendamise ajakava: 2020

5. soovitus. Läbipaistev aruandlus IT-projektide rakendamise kohta

Komisjon peaks

- a) teavitama kõiki ELi ja liikmesriikide tasandi IT-süsteemide rakendamisega seotud sidusrühmi õigeaegselt ja läbipaistvalt viivitustest liiduga seotud ja riigisiseste komponentide rakendamisel ja eelarve kasutamisel;
- b) kehtestama järgmiste tolliprogrammide tulemuslikkuse mõõtmise raamistikus asjakohase aruandluskorra ja näitajad programmi üldise elluviimise ja projektide rakendamise jälgimiseks, ning avaldama nõutavad aruandlusdokumendid.

Rakendamise ajakava: 2021

V auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Lazaros S. LAZAROU, võttis käesoleva eriaruande vastu 26. septembri 2018. aasta koosolekul Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel

President

Klaus-Heiner LEHNE

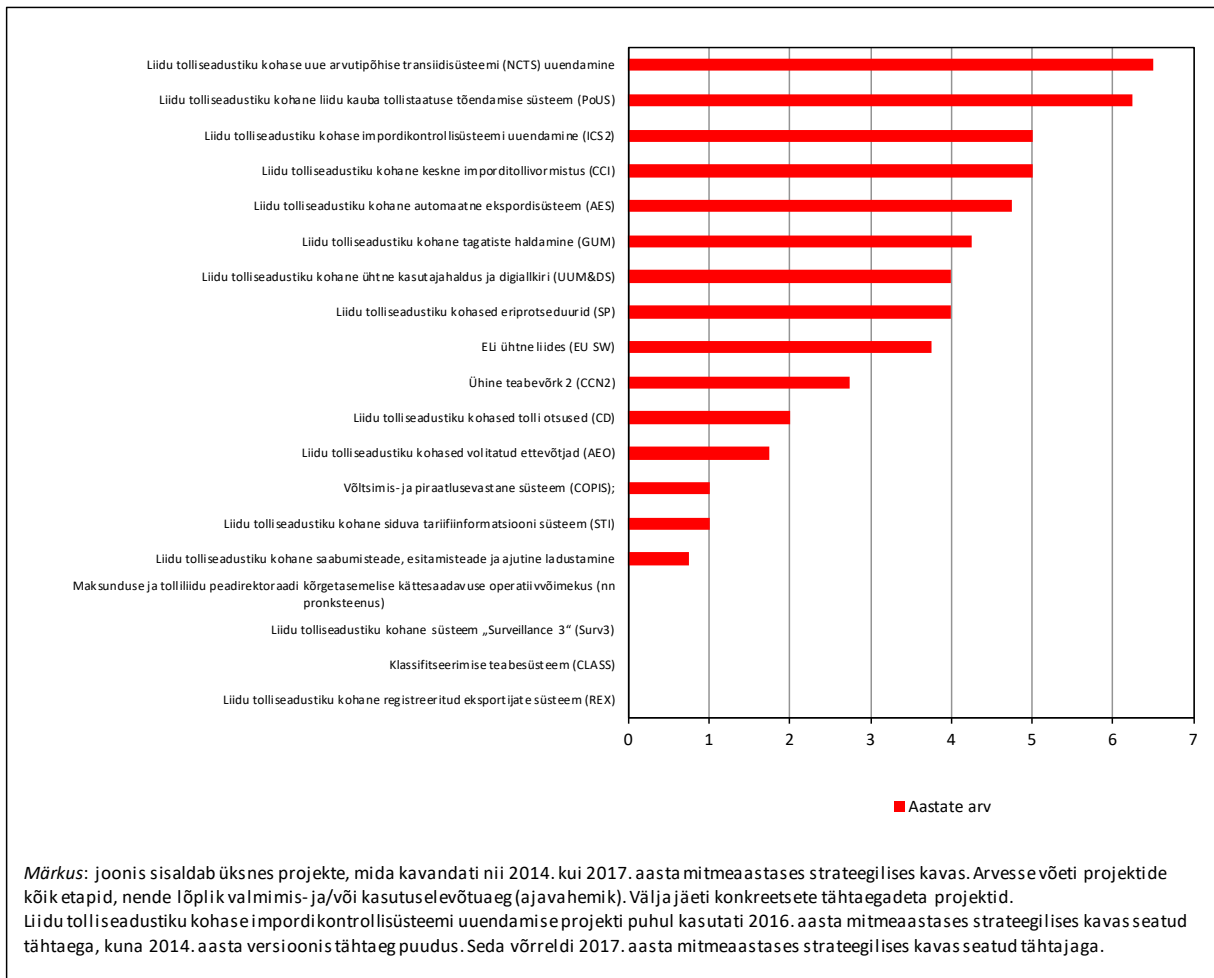
IT-PROJEKTIDE KIRJELDUS

LIIDU TOLLISEADUSTIKU KOHASED SÜSTEEMID	
Liidu tolliseadustiku kohased tolli otsused	Projekti eesmärk on ühtlustada kogu Euroopa Liidus tolli otsuse taotlemise, tegemise ja haldamisega seotud protseduurid.
Liidu tolliseadustiku kohane siduva tariifiinformatsiooni süsteem (STI)	Projekti eesmärk on ajakohastada olemasolevad üleeuroopaline EBTI-3 süsteem ja süsteem „Surveillance 2“ vastavalt liidu tolliseadustikule ja selle sätetele (nt kehtivusajas tehtud muudatused). Projekt on tihedalt seotud süsteemiga „Surveillance 3“.
Liidu tolliseadustiku kohane volitatud ettevõtja (AEO) staatuse uuendamine	Projektiga püütakse parandada AEO taotlustega ja AEO staatuse andmisega seotud äriprotsesse, võttes arvesse muudatusi tolliseadustiku sätetes.
Liidu tolliseadustiku kohane automaatne ekspordisüsteem (AES)	Projektiga rakendatakse liidu tolliseadustiku ekspordi- ja väljaveonõudeid, ning sellel on kaks komponenti: üleeuroopaline (AES) ja liikmesriikide tasandi oma (riikliku ekspordisüsteemi uuendamine).
Liidu tolliseadustiku kohase uue arvutipõhise transiidisüsteemi (NCTS) uuendamine	Üleeuroopalise projekti eesmärk on uuendada olemasolevat süsteemi, millega automatiseeritakse ELi territooriumil TIR-protseduuri raames tehtavad transiidiprotseduurid ja liikumise kontroll.
Liidu tolliseadustiku kohane registreeritud eksportijate süsteem (REX)	REX-projekti eesmärk on võtta kasutusele süsteem, mis annab ajakohastatud ja täieliku teabe ELi mittekuuluvates riikides registreeritud eksportijate kohta, kes ekspordivad kaupu ELi kaubanduse sooduskorra alusel.
Liidu tolliseadustiku kohase ettevõtjate registreerimis- ja identifitseerimissüsteemi uuendamine (EORI 2)	Projekti eesmärk on uuendada olemasolevat üleeuroopalist EORI süsteemi, mis võimaldab registreerida ja identifitseerida liidus tolliküsimustega aktiivselt seotud liidu ja kolmandate riikide ettevõtjaid.
Liidu tolliseadustiku kohane saabumisteade, esitamisteade ja ajutine ladustamine	Projekti eesmärk on määratleda transpordivahendi saabumise teate, esitamisteate ja ajutise ladustamise deklaratsiooni jaoks vajalikud protseduurid ning toetada sellega seoses liikmesriikidevahelist ühtlustamist.

Liidu tolliseadustiku kohane tagatiste haldamine (GUM)	Projekti eesmärk on tagada eri liiki tagatiste tulemuslik ja tõhus haldamine. Projektil on nii üleeuroopaline kui riigisisene komponent.
Liidu tolliseadustiku kohased teabelehed (INF) eriprotseduuride jaoks	Projekti eesmärk on töötada välja liikmesriikide tolliasutuste vaheline uus üleeuroopaline halduskoostöö süsteem ja liikmesriikide tolliasutuste vaheline standarditud andmevahetus.
Liidu tolliseadustiku kohased eriprotseduurid	Projekti eesmärk on kiirendada, hõlbustada ja ühtlustada eriprotseduure kogu liidus, luues üldised äriprotsesside mudelid.
Liidu tolliseadustiku kohane süsteem „Surveillance 3“	Projekti eesmärk on ajakohastada süsteem „Surveillance 2+“, et võimaldada tollideklaratsioonide täiendavate andmelementide menetlemist eesmärgiga parandada tolli riskianalüüsi, pettusevastast võitlust, turuanalüüsi, tollivormistusjärgset kontrolli ning koguda teavet statistika eesmärkidel.
Liidu tolliseadustiku kohase impordikontrollisüsteemi uuendamine (ICS 2) tarneahela turvalisuse parandamiseks tolliterritooriumile sisenemisel	Projekti eesmärk on luua uus üleeuroopaline süsteem, mis asendaks olemasoleva impordikontrollisüsteemi (ICS). Peamine eesmärk on tugevdada tarneahela turvalisust, optimeerides veoste alase eelteabe vahetamist ning parandades ohutus- ja turvalisusprotsesside ja/või andmete kvaliteeti, et parandada riskianalüüsi.
Liidu tolliseadustiku kohaste riiklike impordisüsteemide (NIS) uuendamine	Projekti eesmärk on rakendada kõik liidu tolliseadustikust tulenevad riigi tasandi impordiga seotud nõuded. See hõlmab riiklike tollideklaratsioonide töötlemise süsteeme ja muid sellega seotud süsteeme.
Liidu tolliseadustiku kohane keskne imporditollivormistus (CCI)	Projekti eesmärk on luua üleeuroopaline süsteem, mis võimaldab kauplejatel esitada oma impordi tollideklaratsioonid ühes tolliasutuses, samas kui kaubad esitatakse füüsiliselt teises liikmesriigis/liikmesriikides.
Liidu tolliseadustiku kohane liidu kauba tollistaatuse tõendamise süsteem (PoUS)	Projekti eesmärk on luua uus üleeuroopaline süsteem liidu staatust tõendavate elektrooniliste dokumentide talletamiseks, haldamiseks ja väljaotsimiseks.

<p>Liidu tolliseadustiku kohane ühtne kasutajahaldus ja digiallkiri (kauplejate otsene juurdepääs Euroopa teabesüsteemidele)</p>	<p>Projekti eesmärk on võtta kasutusele süsteem, mis annab ettevõtjatele otsese ja ühtlustatud juurdepääsu uutele ELi ülestele teenustele, sealhulgas kesksetele teenustele.</p>
<p>Liidu tolliseadustikuga mitteseotud süsteemid (mida on aruandes mainitud)</p>	
<p>ELi tollialase ühtse liidese keskkond</p>	<p>ELi tolli ühtse liidese eesmärk on võimaldada ettevõtjatel esitada elektrooniliselt kogu teave, mida toll ja muud õigusaktid nõuavad kaupade samaaegseks piiriüleseks liikumiseks.</p>
<p>Võltsimis- ja piraatlusevastane süsteem (COPIS)</p>	<p>Süsteemi COPIS eesmärk on edendada intellektuaalomandi õiguste kaitset, parandades koostööd ja teabevahetust õiguse valdajate ning liikmesriikide tolliametite ja kõigi liikmesriikide tolliasutuste vahel.</p>
<p>Klassifitseerimise teabesüsteem (CLASS)</p>	<p>Projekti eesmärk on välja töötada konsultatsioonimooduliga tariifse klassifitseerimise teabesüsteem, mis moodustaks ühtse platvormi, kus oleks kättesaadav ja kergesti juurdepääsetav kogu klassifitseerimisalane teave.</p>
<p>Ühine teabevõrk 2 (CCN2)</p>	<p>CCN2 on edasiarendatud versioon praegusest CCNist, mis on suletud ja turvaline võrgutaristu, mida komisjon pakub tolli- ja maksuvaldkonna riiklike ametiasutuste vahelise teabevahetuse hõlbustamiseks.</p>
<p>Maksuduse ja tolliliidu peadirektoraadi kõrgetasemelise kättesaadavuse operatiivvõimekus</p>	<p>Projekti raames kavatakse komisjon luua ELi tollisüsteemide osade ja IT-teenuste veebimajutuseks suure kättesaadavusega infrastruktuuri.</p>

**TÄIENDAVATE AASTATE ARV, MIS ON VAJALIK IGA IT-PROJEKTI ELLUVIIMISEKS
(VÖRRELDES ALGSE KAVAGA)**

Allikas: Euroopa Kontrollikoda mitmeaastase strateegilise kava (2017., 2016. ja 2014. aasta versioonide) ning liidu tolliseadustiku kohase impordikontrollisüsteemi uuendamise projekti dokumentatsiooni alusel (IT-projektide üksikasjalik kirjeldus on esitatud I lisas).

KOMISJONI VASTUSED EUROOPA KONTROLLIKOJA ERIARUANDELE

„VIIVITUSED TOLLI IT-SÜSTEEMIDES: MIS LÄKS VALESTI?“

KOKKUVÕTE

V. Kokkuvõttes esitatud soovitude asjus viitab komisjon aruande lõpus iga soovituse kohta esitatud vastustele.

SISSEJUHATUS

5. Komisjon soovib osutada muudele põhjustele kui need, mida nimetas kontrollikoda, näiteks vajadus tagada vastavus Lissaboni lepinguga.

10. Komisjon soovib täpsustada, et auditi käigus on vaatluse all eelkõige uute tolli IT-süsteemide väljatöötamine, mis sõltuvalt aastast moodustab 10–30 % programmi IT-kuludest. Ülejäänud IT-kuludest rahastatakse juba olemasolevate Euroopa infosüsteemide toimimist, taristut, hooldust ja tugiteenuseid.

TÄHELEPANEKUD

23. IT-projektid, näiteks keskse tollivormistuse ja ELi ühtse tolliliideseaga seotud projektid, on väga keerukad. Seoses ELi ühtse tolliliidese keskkonnaga tuleb märkida sedagi, et see võib kuuluda 2020. aastal vastuvõetava uue algatuse koosseisu (kui järgmine komisjon selle heaks kiidab).

25. Komisjon soovib rõhutada, et komisjonil ja liikmesriikidel oli vaja IT-süsteemide ulatust veel kord arutada ja täpsustada. IT-süsteemide ulatuse kindlaksmääramiseks vajalik töö põhjustas viivitusi, sest projektide rakendamist ei olnud võimalik alustada kohe pärast liidu tolliseadustiku kohase otsuse vastuvõtmist. Osa süsteemide puhul lepiti kokku, et neid tuleb edasi arendada ELi tasandil. Ulatuse muutmine koos süsteemi osade vastastikusest sõltuvusest tuleneva vajadusega tegeleda nende arendamisega teatavas järjekorras ning liikmesriikidel tekkinud takistused, millele nad osutasid oma vastustes 2016. aasta küsitlusele, ei võimaldanud kinni pidada liidu tolliseadustikuga algselt ettenähtud ajakavast.

28. Ebapiisava eelarve probleemi leevendamiseks otsustas komisjon vaadata üle ka projektide korralduse ja tugevdada nende käsutusse antud inimressurssi.

Näiteks kuna 2016.–2017. aastal võeti olukorra parandamiseks mitmeid meetmeid, on edukalt täidetud kõik mitmeaastase strateegilise kavaga ettenähtud impordikontrollisüsteemi uuendamise (ICS 2) projekti vahe-eesmärgid.

29. Tuleb rõhutada, et võttes arvesse praegusi prognoose ja IT-arendustööde taotlusi, tegi komisjon ettepaneku eraldada 2021.–2027. aasta programmitöö perioodiks kokku 950 miljonit eurot, kusjuures ajavahemikul 2014–2020 oli see summa 522,9 miljonit eurot.

36. Tuleb märkida, et teatatud viivitused esinesid ainult projekti algetappidel ning need ei ole mõjutanud tehniliste kirjelduste valmimist ega õiguslikult siduvate IT-süsteemide kasutuselevõtu vahe-eesmärkide täitmist. Sellele on osutanud ka kontrollikoda 26. joonealuses märkuses. Väärrib mainimist, et ELi ühtse tolliliidese keskkonna küsimusi on otsustatud käsitleda tulevases seadusandlikus algatuses, mis võetakse vastu 2020. aastaks (kui järgmine komisjon selle heaks kiidab). Praegu ei saa seda veel kavandada ega tulemusi prognoosida. Seda silmas pidades puudub sellel tegevusel õiguslikult siduv ajakava.

37. Komisjon rõhutab, et pärast liidu tolliseadustiku vastuvõtmist on arutelud IT-projektide kavandamise, vastastikuse sõltuvuse, prioriteetide ja teostatavuse üle toimunud komisjoni, liikmesriikide ja ELi ettevõtteid ühendavate liitude avatud ja konstruktiivse dialogina e-tolli väljakujunenud juhtimisskeemi raames. Liidu tolliseadustiku tööprogramm on kehtestatud 11. aprilli 2016. aasta rakendusotsusega, mille põhjenduses 10 on selgesõnaliselt osutatud vajadusele

jälgida kokkulepitud eesmärkide täitmist, kuna elektroonsed süsteemid, mis peavad valmima 2019. ja 2020. aastal, on mahukad ja keerukad. Seda silmas pidades algatas komisjon 2016. aasta keskel uuringu, et koguda liikmesriikide ja valdkonna ettevõtete arvamusi projektide teostatavuse ja prioriteetide kohta. Selle alusel lepiti kokku kavade muutmine, mis kehtestati 2017. aasta mitmeaastase strateegilise kavaga. Pärast üksikasjalike kavade heakskiitmist esitas komisjon ettepaneku muuta liidu tolliseadustiku artiklit 278.

38. Komisjon koostas viivituste mõjude ja nende kõrvaldamise võimaluste väljaselgitamiseks kava, mis viiakse ellu sisemiste ressurssidega.

Liidu tolliseadustikust tulenevaid tähtaegu ei muudetud, kuid komisjon arutas neid liikmesriikide ja ettevõtjate esindajatega liidu tolliseadustiku tööprogrammi teise versiooni (2016. aasta aprilli rakendusotsus) väljatöötamise käigus alates 2015. aasta keskpaigast, pidades silmas liidu tolliseadustikust tulenevat õiguslikult siduvat tähtaega, milleks on 2020. aasta lõpp. Komisjon leiab, et see toimus liikmesriikidele ja ettevõtjate esindajatele täiesti läbipaistvalt.

40. Komisjoni tegevus on ka praegu liikmesriikidele täiesti läbipaistev. Alates kavandamise algusest arutasid liikmesriikide ametiasutused ja komisjon viivituste ohtu selgesõnaliselt. Nad jõudsid ühisele seisukohale selles, et esimesena käikuantavate süsteemide kavandamist ei muudeta ning komisjon ja liikmesriigid jälgivad tähelepanelikult muude süsteemide kavandamist.

43. Seoses kontrollikoja märkusega programmi „Toll 2020“ eesmärkide sobivuse ja aruandluskorra kohta viitab komisjon oma vastusele 1. soovitusel.

46. Tolli IT-süsteemide toimimise ja arendamisega seotud aruandluse küsimuses soovib komisjon täpsustada, et programmi „Toll 2020“ eduaruanded sisaldavad vaid osalist teavet eesmärgiga vältida e-tolli eduaruannetes esitatud teabe kordamist. Nii programmi „Toll 2020“ eduaruanded kui ka e-tolli eduaruanded on kättesaadavad *Europa* veebisaidil.

JÄRELDUSED JA SOOVITUSED

49.

Esimene loendipunkt.

Viivituste mõju vähendamiseks leppisid komisjon ja liikmesriigid kokku prioriteedid ja eesmärkide täitmise järjekorra. Selleks tehti 2016. aastal uuring, mille alusel koostati 2017. aasta mitmeaastane strateegiline kava.

Üheksas loendipunkt.

Vt komisjoni vastus punktile 46.

1. soovitus. Lähtuda programmide ülesehituses IT rakendamisest

Komisjon nõustub selle soovitusel.

Järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekus on komisjon lähtunud parema õigusloome põhimõttest, et programmide üldised ja konkreetsed eesmärgid oleksid täpsed ja mõõdetavad. Kaasseadusandjad vaatavad neid ettepanekuid praegu läbi.

2. soovitus. Parandada IT-projektide kestuse, vahendite ja ulatuse prognoosimist

Komisjon nõustub selle soovitusel.

Komisjon soovib juhtida tähelepanu ka sellele, et ta koostab programmide täitmise vahe- ja lõppkokkuvõtteid ning rakendab analüüsi tulemusi uute programmide poliitikameetmete väljatöötamisel. Seda on tehtud ka praeguse programmi puhul, sealhulgas programmi „Toll 2020“ tulemuslikkuse mõõtmise raamistiku ning konkreetsete ja mõõdetavate eesmärkide väljatöötamisel.

Arvesse on võetud kõiki programmi „Toll 2014“ lõppkokkuvõtte soovitusi. Kontrollikoda peaks arvesse võtma ka seda, et programmi „Toll 2020“ eesmärgid on põhjalike seadusandlike läbirääkimiste tulemus.

3. soovitus. Lihtsustada ühist IT-arendust

Komisjon nõustub selle soovitusega.

4. soovitus. Optimeerida juhtimist tõhusama teabevahetuse abil

Komisjon nõustub selle soovitusega.

5. soovitus. Läbipaistev aruandlus IT-projektide rakendamise kohta

Komisjon nõustub selle soovitusega.

Punkti a puhul soovib komisjon juhtida tähelepanu sellele, et ta saab anda sidusrühmadele teavet riigisiseste komponentidega seotud kulude kohta vaid juhul, kui ta ise on liikmesriikidelt seda teavet saanud.

Punkti b puhul soovib komisjon rõhutada, et ta tegeleb programmi „Toll 2020“ tulemuslikkuse mõõtmise raamistiku ajakohastamisega vastavalt vahekokkuvõttes esitatud järeldustele, näitajaid lihtsustades ning pöörates suuremat tähelepanu IT-näitajatele. 2020. aasta järgse tolliprogrammi põhinäitajad on esitatud komisjoni ettepaneku lisas 2. Kaheksast põhinäitajast neli on seotud IT-süsteemidega, sealhulgas uus liidu tolliseadustiku täitmise määra näitaja, mis kajastab liidu tolliseadustiku kohaste elektroonsete süsteemide rakendamise vahe-eesmärkide saavutamist. Mis puudutab aruandluskorda, siis 2017. aasta programmi „Toll 2020“ eduaruandes on esitatud selged ristviited seda täiendavale e-tolli eduaruandele ja antud põhjalikum ülevaade Euroopa infosüsteemide rakendamise hetkeseisust.

Sündmus	Kuupäev
Auditiplaani vastuvõtmine / auditi algus*	29.11.2017
Aruande projekti ametlik saatmine komisjonile (või mõnele teisele auditeeritavale)	12.7.2018
Aruande lõplik vastuvõtmine peale ära kuulamismenetlust	26.9.2018
Komisjoni (või mõne teise auditeeritava) vastuste saamine kõigis keeltes	Inglise keel: 5.10.2018 Muud keeled: 7.11.2018

PDF

ISBN 978-92-847-0937-3

doi:10.2865/712351

QJ-AB-18-023-ET-N

HTML

ISBN 978-92-847-0944-1

doi:10.2865/393353

QJ-AB-18-023-ET-Q

Kontrollikoja auditis uuriti, kas programmi „Toll 2020“ ja asjaomaste tollialaste õigusaktide abil töötatakse tõenäoliselt välja ELi tolli töö parandamiseks vajalikud IT-süsteemid. Leiti, et tolliliidu uute IT-süsteemide rakendamisel esines viivitusi, nii et mõned põhisüsteemid ei ole liidu tolliseadustikus seatud 2020. aasta tähtjaks veel kasutusvalmis. Viivitustel oli mitu põhjust: eelkõige projektide ulatuse muutmine, ELi ja liikmesriikide eraldatud ressursside nappus ning mitmekihilisest juhtimisstruktuurist tulenev pikk otsustusprotsess.

EUROOPA
KONTROLLIKODA

Väljaannete talitus

EUROOPA KONTROLLIKODA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel +352 4398-1

Päringud: eca.europa.eu/et/Pages/ContactForm.aspx
Veebisait: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors

©Euroopa Liit, 2018

Euroopa Liidu autoriõiguste alla mittekuuluvate fotode või muu materjali kasutamiseks või reprodutseerimiseks tuleb taotleda luba otse autoriõiguste valdajalt.